

Gideon.

<https://hdl.handle.net/1874/354605>

GIDEON.

I.

»Moeder, ik moet een opstel maken over Gideon, en ik weet er niets van, och lieve moeder, ga nog niet heen, vertel mij eerst wat van Gideon!»

Maar de moeder was reeds buiten de kamer; zij was maar eens komen kijken in de leerkamer, en het was tijd voor de visite.

»WILLEM, kunt gij mij ook zeggen wie Gideon was?»

»Wel wat zijt gij lastig, ELIZE», zei WILLEM, — »hoe zou ik weten wat meisjes moeten leeren — vraag het aan Jufvrouw LENT.» — ELIZE keek naar Jufvrouw LENT die druk bezig was met de kleintjes, en herhaalde hare vraag, maar weder zonder een beteren uitslag. — »Gideon, wat moet gij met Gideon?» — »Ik moet een opstel over hem maken, en ik weet volstrekt niet wat ik er van zeggen moet. Was het een koning?» — »Mijn lieve kind, het is al zoo lang geleden dat ik op de catechisatie ging, dat ik mij daarvan weinig

meer herinner, en altans niet zulke kleine bijzonderheden, want Gideon was geen koning, en dus geen bijzonder belangrijk persoon. Maak u maar gereed voor de wandeling — misschien komt u wel weêr in de gedachten wat de Dominé er van gezegd heeft. Hij heeft u zeker van Gideon verteld?" — »Ja — neen — ik weet het niet, de voorste meisjes hebben het misschien gehoord, maar ik niet, Dominé spreekt zoo zacht en ik zat achteraan. Maar lieve Jufvrouw LENT, kunt ge mij dan niet zeggen waar de geschiedenis van Gideon in staat? Dan kan ik het eens overlezen." — »Een boek, — hebt gij daar niet een boek met bijbelsche verhalen?"

»Ja wel Jufvrouw, maar dat begint met Johannes den Dooper. Ik kan er niets van Gideon in vinden. Zou het misschien gestaan hebben in dat met prentjes daar van Adam en Eva in stond, dat HENDRIK in den kagchel gegooid heeft?"

»Kom, wij gaan nu wandelen, haast 'u wat. Maak dan maar geen opstel, en zeg dat gij het druk gehad hebt met uwe lessen, of dat gij uit geweest zijt, of zoo iets."

ELIZE keek onvoldaan — daar was in dit alles iets dat niet recht was — een kind heeft een innerlijk gevoel van recht en billijkheid, dat niet altijd even spoedig door eene oppervlakkige en slechte opvoeding verwrongen wordt. — De Jufvrouw ging met de kinderen wandelen, en daarna had ELIZE verschillende lessen te leeren. Toen zij naar bed ging, vroeg zij de

meid die haar hielp, of zij mogelijk ook iets van Gideon wist? — » Van Gideon, » zei LINA, » wel zeker — Gideon, Jefta, Simson en Samuël, die hooren bij elkaâr, ik geloof dat het broeders waren, en ze hebben heelveel menschen tegelijk doodgemaakt. Ik heb er een prentje van, dat heb ik gekregen op school, maar meer weet ik er ook niet van. » — ELIZE vroeg haar waar dan de geschiedenis van Gideon in stond? Maar dat wist LINA niet. De meester had het op school wel eens verteld, op de Zondagschool namelijk, maar waar hij het uitgehaald had, dat wist zij niet te zeggen.

Den volgenden dag was ELIZE niet zoo opgeruimd en vrolijk als anders. Zij ging pas eenige weken op de catechisatie, en gedurig waren er dingen en personen behandeld, die haar geheel of grootendeels onbekend waren. Hare moeder, bij wie zij zich daarover beklaagde, begreep haar niet, of had het te druk om zich in zulke kleinigheden te verdiepen, en Jufvrouw LENT kon haar evenmin helpen. En ELIZE was nadenkend en ernstig van aard, al scheen zij meestal vrolijk en oppervlakkig. — Zij begreep niet waarom zij niets behoefde te weten van al die dingen waarvan de Dominé gedurig sprak; en het hinderde haar geweldig dat sommige meisjes altijd een antwoord wisten te geven, en zij niet. De catechisatie was slechts om de veertien dagen, dus veertien dagen had zij tijd om een opstel te maken, maar hoe zou ze het doen? Kon zij het helpen dat ze er niets van wist? Zij zat treurig en half knorrig daarover na te denken op een bank in

het bosch, terwijl Jufvrouw LENT met de kinderen rondwandelde. Toevallig, zooals men zegt, kwam er een kind voorbij, een nichtje van de keukenmeid van ELIZE'S mama. »ANNA!» riep ELIZE, en het was of er plotseling een licht voor haar opging, »ANNA, gij zult toch zeker wel wat van Gideon weten?» ANNA keek haar verschrikt aan, en toen ELIZE hare vraag herhaald had, zeide zij, dat zij naar huis moest, maar dat hare grootmoeder al zulke dingen wist en zoo mooi kon vertellen — ELIZE moest haar maar komen vragen, dan zou zij alles te weten komen wat zij wenschte.

ELIZE vroeg, toen zij thuis kwam, verlof om 's avonds na de lessen eens naar de oude grootmoeder van de meid te mogen gaan, en hare mama, die wel eenigzins een afkeer had van arme menschen, maar toch inzag dat het tegenwoordig wel goed staat, er zich een weinig meê te bemoeijen, stond het haar gereedelijk toe, en gaf haar zelfs het een en ander om de oude vrouw te brengen.

Eene echte vrome grootmoeder was het; met een ruim hart, vol liefde en vertrouwen, bezielde met een waarachtig christelijk geloof. Tegenwoordig vindt men niet meer vele zulke vrome zielen, maar dat ze toch nog hier en daar gevonden worden, is ons een liefelijk bewijs dat de Heer ons nog niet geheel verlaten heeft. En wie het voorregt geniet zulk eene grootmoeder te hebben of te kennen, die beschouwe haar als een onberekenbaren schat in dezen tijd, en houde haar als zoodanig in waarde.

Deze grootmoeder dan zat des avonds gewoonlijk met haar breiwerk op schoot, en een groote Bijbel naast zich op tafel; en nu zaten ANNA en ELIZE aan hare voeten en luisterden naar wat zij van Gideon vertelde. Hoe zou het mogelijk zijn hare woorden weêr te geven, hoe zou het mogelijk zijn den indruk te beschrijven dien ze op ELIZE maakten? Het was letterlijk voor het eerst in haar leven dat zij eene geschiedenis uit den Bijbel hoorde vertellen, duidelijk en als tot haar hart sprekende. En niemand kon eenvoudiger en plegtiger vertellen, dan deze oude grootmoeder. Het was omdat zij dit verbaal, zoowel als anderen, zoo menigmaal gelezen en overpeinsd en als het ware doorleefd had. — Ademloos van belangstelling hoorde ELIZE hoe Gideon zich verborgen had voor de vijanden om zijn werk te verrigten, hoe de engel hem verscheen, en de Heer zelf hem tot zijn dienstknecht uitkoos en met Zijne kracht vervulde. Zij begreep niet hoe het mogelijk was, dat Gideon nog een teeken durfde vragen, ter bevestiging van de stellige verzekering des Heeren, en verwonderde zich over de lankmoedigheid waarmee de Heer zijne gebeden verhoorde. Waarom het leger te groot was om tegen de Midianieten op te trekken, begreep zij niet recht, maar dat de overwinning van God moest komen, dat zag zij duidelijk in — het valt kinderen zoo gemakkelijk aan Gods almacht te gelooven!

Toen de grootmoeder zweeg, bleven ELIZE's groote oogen haar ernstig vragend aanzien, en de oude vrouw

zag in het kind eene schoone, diep gevoelende ziel, en streek met de hand over hare zachte bruine lokken, terwijl de zonderlingste gedachten haar door het hoofd gingen. Hoewel zij eene arme vrouw was, had zij haar levenlang in de wereld rondgezien met een eenvoudig, liefderijk oog, en menigmaal had haar hart vurige gebeden opgezonden tot den Heer der gemeente, wanneer zij zag hoe weinig Hij gediend wordt in eenvoud en geloof, hoe de vreeze des Heeren door zovelen *niet* wordt beschouwd als het beginsel der wijsheid — hoe honderden en duizenden kinderen van christen ouders in een christen land worden opgevoed, zonder eenige, of met eene zeer verduisterde kennis van het christendom. Daar was zoo oneindig veel ongerechtigheid en geveinsdheid rondom haar, die riep tot den Heer, — en wat kan ééne arme oude vrouw doen? Wat zij *kon* had zij in biddende afhankelijkheid van haren Heer trachten te doen.

» Maar hoe weet gij dat alles toch, » vroeg ELIZE, » staat het in een boek? » » Ja, » zeide de grootmoeder, « het staat in een boek, in het boek der boeken — gij hebt toch zeker ook een Bijbel? » » O ja, maar daarin kan ik niets van Gideon vinden, of ja, toch wel iets, in den brief aan de Hebreëen, het elfde hoofdstuk, geloof ik, daar wordt zijn naam genoemd, maar toen was er geen tijd meer om van hem te verhalen, dat staat er bij. »

» Dan is het zeker geen Bijbel, maar een nieuw Testament dat gij hebt? » zei de Grootmoeder. » —

» Neen het is een Bijbel, Mama heeft hem mij gegeven, en alles staat er in heeft Mama gezegd, de psalmen en gezangen ook. In Mama's eigen Bijbel staat niets meer." — » Ja maar grootmoeder" zei ANNA, » haar Bijbel begint met Mattheus en de uwe met Genesis, niet waar?" — » Maar lieve kind, dan hebt gij werkelijk geen geheelen Bijbel." » Ja zeker," zeide ELIZE » ik heb op mijn verjaardag een nieuwen gekregen. Gij weet zeker ook wel dat de menschen tegenwoordig meest allen zulke kleine Bijbeltjes hebben als ik?"

Grootmoeder had van bespaarde penningen en geringe bijdragen een kleine som vergaard, die zij haar Bijbelfonds noemde, en dat haar in staat gesteld had om van tijd tot tijd een Bijbel te geven aan wien zij dacht dat er een behoefde. En zoo gebeurde het dat de arme, oude vrouw het kind van rijke, aanzienlijke ouders den grootsten schat gaf, dien zij ooit kon ontvangen, en dien zij anders misschien nooit in al zijne waarde en volheid had leeren kennen. ELIZE nam met een innig gevoel van dankbaarheid het kleine Bijbeltje aan, waarin de Grootmoeder op het titelblad de hoofdstukken had aange teekend waar de geschiedenis van Gideon te vinden is, en daaronder Deuteronomium 4 : 9 en 2 Corinthen 12 : 9. — Het was niet voor het eerst dat de oude MARTHA op deze wijze een Bijbel gaf aan iemand, die men zou zeggen, dat er even goed zelf een kon koopen. Zag zij dan altijd goede vruchten van dat geven van Bijbels? vraagt misschien deze of gene. Lieve lezer, daarover bekommerde zij zich niet veel.

Diep in hare ziel had zij dat woord verstaan: »Zaai uw zaad in den morgenstond, en trek uwe hand des avonds niet af, want gij weet niet wat goed wezen zal, of dit of dat, of dat die beiden te zamen goed zijn zullen. En dagelijks vroeg zij met haar gansche hart den Heer om te weten waar, en wat en hoe Hij wilde dat zij zaaijen zou, en de Heer antwoordde haar, zooals Hij altijd iedereen verhoort die geloovig tot Hem bidt om licht in alles. En dan nam zij iedere gelegenheid tot zaaijen aan, zooals de Heer die gaf, en zonder te wenschen dat dit of dat anders mogt zijn, was zij onvermoeid bezig met planten en natmaken in den wijngaard des Heeren, en liet het geven van den wasdom, en het plukken van de vruchten vol vertrouwen over aan God.

II.

»Ik zou nu van avond maar niet uitgaan MARIE, lees mij liever wat 'voor uit dat boekje van Ds. G. over het doen van belijdenis, dat is dunkt mij vrij wat meer gepast op den avond vóór gij bevestigd wordt, dan om nu te gaan wandelen met een meisje uit zulk een wereldsche huishouding als die van den Heer FLEMMING." — MARIE keek teleurgesteld. »Ja Mama," antwoordde zij, »maar ik heb ELIZE beloofd, van avond nog eens een groote wandeling met haar te doen, en zij zal het niets lief vinden, als ik het niet doe. Wij zullen niet laat thuis komen en dan kan ik u nog

wel wat voorlezen." — »Nee, dan vind ik beter dat gij nu eerst wat leest, dan hebt gij ten minste iets goeds om over te denken onder de wandeling, want ik vrees dat gij met ELIZE niet zoo heel ernstig zult kunnen praten, zij is altijd zoo vrolijk en luchthartig."

Mevrouw VAN SLOOTEN stond algemeen bekend als ernstigdenkend, hetgeen vooral, zooals men zeide, duidelijk te zien was, in de wijze waarop zij hare kinderen opvoedde. Het was steeds haar ijverig streven geweest om ze te behoeden voor den omgang met kinderen van anders gezinde ouders, en tot hiertoe was dit haar goed gelukt. Maar nu, tot haar groote schrik, werd hare oudste dochter, MARIE, heel intiem met ELIZE PLEMMING, die in een gansch anderen kring thuis behoorde en zoo geheel anders opgevoed was. — »Maar Mama," sprak MARIE, »ELIZE wordt immers morgen ook bevestigd, wij zijn te zamen aangenomen, en zij is werkelijk zoo lief en hartelijk voor mij, ik kan haar toch niet onvriendelijk behandelen, daartoe houd ik te veel van haar." — Mevrouw VAN SLOOTEN zuchtte, en zei dat het toch wel bedroevend was, om aan te zien, dat een meisje dat onmogelijk kon weten wat het in had, lid van de gemeente te worden, toch maar aangenomen en bevestigd werd, even goed als zij, die van kinds af in de vreeze des Heeren waren opgevoed. In alle gevallen wilde zij dat MARIE haar, als zij dan toch wandelen moest, eerst wat voorlas uit het bewuste boekje. En MARIE las en ging vervolgens ELIZE afhalen die haar met ongeduld zat te wachten. Zij gingen de

stad uit en bereikten weldra een plek waar hier en daar onder hooge boomen en bloeiende heesters een bank tot rusten uitlokte. Maar de meisjes gingen verder, want ELIZE wist eene plaats in het bosch waar men ook hooge boomen boven zich, maar tevens een heldere, stroomende beek beneden zich zag, en ze hadden in den laatsten tijd menigmaal op haar lievelingsplekje vertrouwelijk zitten praten. — Zoo zaten ze daar. — MARIE, van hare kindsheid af opgevoed in de vreeze des Heeren, vroeg gewend aan eerbied voor en bekendheid met den Bijbel, opgeleid tot de dienst van God door eene Godvreezende Moeder — en ELIZE, wier ouders voor het uiterlijke braaf en goed waren, maar zich weinig of niet om een christelijk leven bekommerden, en het van veel grooter belang achtten dat hunne kinderen leerden zich goed voor te doen en in de wereld vooruit te komen, dan dat ze zich bezig hielden met nuttelooze bespiegelingen en duistere voorstellingen van wat men godsdienst noemt. Beiden waren jong en schoon — wel is waar kon ELIZE niet eigenlijk mooi genoemd worden, maar over haar geheele voorkomen was een waas van liefelijkheid verspreid, dat haar welgevallig maakte in de oogen der menschen. Beiden hadden ze afgedaan met school en leerkamer, en zagen het leven met al zijne liefelijkheid en strijd en moeite voor zich — of ze verlangden naar wat het haar zou brengen? Uit MARIE's ernstig gelaat zou men geneigd zijn, eer angstige bezorgdheid dan hoopvolle verwachting af te leiden. ELIZE, die er tevreden en

blijmoedig uitzag, vroeg waarom zij zoo stil was? — »Wel," antwoordde zij, »ziet gij niet op tegen den dag van morgen? Weet gij wel dat wij dan eigenlijk moeten beginnen met te strijden tegen de zonde en tegen zooveel vijanden in en buiten ons, die wij nooit zullen kunnen overwinnen, en waartegen de Heer toch wil dat wij zullen kampen? Ik word geheel moedeloos als ik er aan denk, — ik geloof wel dat de Heer Jezus mijne zonden en tekortkomingen door zijn bloed wil uitdelgen en vervullen, maar Hij wil toch dat wij Hem welbehagelijk zullen leven, en ik ben niet in staat om altijd te weten, wat Hij wil, dat ik doen zal. Ik las mama nog iets daarover voor, en dat heeft mij nog veel meer doen opzien tegen morgen."

»Gij spreekt juist als Gideon," zei ELIZE. — MARIE zette groote oogen op. — »Nu ja," ging ELIZE voort, »zonder twijfel zijt gij met zijne geschiedenis wel bekend?" — »Natuurlijk, maar ik weet niet hoe gij mij nu bij Gideon kunt vergelijken, ik ben nooit op de gedachte gekomen dat de oorlogen van de Israëlieten iets te maken hadden met hetgeen ik zeg. Wie heeft u dat verteld?" ELIZE haalde zwijsend een Bijbeltje uit den zak, dat er zeer gebruikt uitzag, zocht Rigteren VI op en las met een duidelijke, gevoelvolle stem het begin van Gideon's geschiedenis. — »Ziet gij," zeide zij toen, en hare geheele ziel sprak uit hare diepe blaauwe oogen — »dat treft mij telkens op nieuw, als Gideon zegt, dat hij geen licht ziet en niet in staat is de Midianieten te verslaan; dan klinkt het beslissend

en bemoedigend tevens uit des Heeren mond: »Ga heen in deze uwe kracht — heb Ik u niet gezonden?» en als Gideon nog bezwaren maakt en spreekt van zijne armoede en jeugd, dan zegt de Heer nog duidelijker dan te voren, dat niet zijne kracht maar de genade des Heeren onmisbaar is, maar ook voldoende tot het werk waartoe de Heer hem roept, — omdat ik met u zal zijn.” — Zegt dezelfde Heer niet ook hetzelfde tot ons? Geldt niet ook ons Zijn woord tot Paulus: »Mijne genade is u genoeg, want mijne kracht wordt in zwakheid volbracht.” — »Ja, gij hebt gelijk, de Heer wil dat wij leven tot Zijn eer, maar om dit ook maar eenigzins te *kunnen* doen, is vóór alle dingen ons van noode, dat wij ons met al onze zonden en zwakheden nederwerpen voor het kruis van den Heer, en ganschelijk in onze harten vertrouwen, dat Hij den toorn Gods voor ons heeft gedragen, opdat ieder die zich onvoorwaardelijk aan Hem overgeeft, het eeuwige leven ontvangt om niet, door Zijne genade, en voortaan niet door zichzelf, maar slechts door Zijne kracht wenscht te leven. Ik heb, terwijl ik op u wachtte, het formulier van het Avondmaal nog eens overgelezen, dat beschrijft zoo duidelijk den grond onzer zaligheid: »Want wij komen niet tot dit Avondmaal, om daarmede te bekennen dat wij in ons zelve volkomen en regtvaardig zijn, maar integendeel” — gij hebt het zeker wel gelezen?” — »Ja,” sprak MARIE, die vol verbazing geluisterd had, »maar ik heb dat niet zoo duidelijk begrepen — en wat gij daar van Gideon zegt,

is ook nooit bij mij opgekomen. Evenwel was het voor Gideon gemakkelijk om zich over te geven aan den Heer, hij kreeg teekenen en God sprak tot hem."

»En spreekt Hij niet ook tot ons? Is niet ieder woord in den Bijbel, iedere verhooring van ons gebed, iedere zegen en iedere droefheid eene stem van den Heer die tot ons spreekt? En is niet het Avondmaal een teeken en onderpand zijner genadige liefde? lees dan toch het formulier: — »En opdat wij vastelijk zouden gelooven dat wij tot dit genadeverbond behooren, nam de Heer Jezus in zijn laatste Avondmaal het brood," — gij kent immers de hoofdbeteekenis van die instelling? — »Omdat Ik met u zal zijn, zult gij overwinnen," — elken dag zegt de Heer het tot ons zoowel als tot Gideon, en dubbel plechtig verzekert Hij het ons in het Avondmaal. Daarom heeft immers de Gemeente grond tot het Gebed na het formulier: »Wij bidden U dat wij ons met waarachtig vertrouwen aan Uw Zoon Jezus Christus hoe langer hoe meer overgeven — dat wij niet meer in onze zonden, maar Hij in ons en wij in Hem leven. — Verleen ons uwe genade dat wij getroost ons kruis op ons nemen, ons zelve verloochenen, onzen Heiland bekennen, en in alle droefenis met een opgericht hoofd onzen Heer uit den Hemel verwachten." — Hebben wij dan niet nog veel meer stellige verzekeringen en beloften dat de Heer met ons wil zijn, en ons de overwinning zal geven; dan Gideon had?" — MARIE luisterde met verbazing; zij was wel, sinds zij ELIZE meer van nabij

kende, gedurig verwonderd geweest, maar nog nooit had zij haar zóó duidelijk hooren spreken over dingen die zij gemeend had dat ELIZE ter naauwernood kende. Voor het eerst in haar leven voelde zij met bewustheid dat een opregt geloof is: »niet alleen een zeker weten, maar ook een zeker vertrouwen, dat de Heilige Geest in het hart werkt,» en zij wist nu dat ze dáárom zoo tegen den dag van morgen opzag, omdat zij wel het eerste, maar nog niet het laatste bezat.

En toen de morgen kwam en de gemeente getuige was van de bevestiging harer nieuwe leden, zag MEVROUW VAN SLOOTEN ELIZE FLEMMING naast hare dochter staan; en dacht bij zichzelf dat men eigenlijk medelijden moest hebben met de kinderen van zulke wereldschgezinde ouders — misschien had de omgang met MARIE haar wel wat goed gedaan, maar overigens zou het toch wel het verstandigst zijn haar niet al te veel te blijven zien; het was voor MARIE op den duur minder goed, wánnere de plegtige indruk van het tegenwoordige uitgewischt zou zijn. MARIE had hare moeder wel het een en ander medegedeeld van haar gesprek met ELIZE, maar zij had het niet recht begrepen. Het was niet in haar opgekomen dat ELIZE werkelijk zooveel hooger zou staan in het oog van God, dan hare dochter, en dat wilde MARIE toch beweren. Zij vergat het woord van den Heer: »Niemand kan tot mij komen, tenzij dat de Vader hem trekke, — een iegelijk dan die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die kome tot Mij.» Zij vergat dat de goede Herder de Zijnen kent en van de Zijnen gekend wordt.

En al dien tijd lag er op ELIZE's gelaat een onbeschrijfelijke vrede, want zij had gegeten van het manna dat verborgen is, en van den Heer ontvangen een' nieuwen keursteen met een' nieuwen naam daarop geschreven, welken niemand kent dan die hem ontvangt, terwijl MARIE ernstig keek, maar toch ook iets gevoelde van de genade des Heeren, die aanvankelijk in haar hart begon te werken. En beide zongen zij van ganscher harte met de gemeente des Heeren:

Wij willen need'rig Gode leven,
 U volgen waar gij' ons geleidt,
 Ons U geheel ten offer geven
 Met nooit volbragte dankbaarheid.
 Getrouwe Leidsman, sla ons gade!
 Voleinder, laat door Uwe kracht
 Het heerlijk werk van Gods genade
 In ons ook eenmaal zijn volbragt.

Buiten allen twijfel is het een onwaardbaar voorrecht, door geloovige ouders christelijk opgevoed te worden, en wie dat voorrecht genoot, heeft honderdmaal zwaarder verantwoordelijkheid dan wie het niet te beurt viel, en kan er God nooit genoeg voor danken. Maar hoewel de bepaalde onmiddelijk werkende genade Gods volstrekt onmisbaar is, om de kinderen tot christenen te maken, ook zelfs bij de meest christelijke

opvoeding, zoo is evenwel eene christelijk opvoeding niet volstrekt onmisbaar voor de vrije genade Gods. Des Heeren wegen zijn niet onze wegen. — Daar is een weg tot den Heer, door geloovige ouders in biddend opzien tot God, en alzoo door God zelve aangewezen, waarin het kind reeds jong leert opzien tot een rechtvaardig, heilig God, en waarop het aan den voet van het kruis geplaatst wordt, om te kiezen tusschen den dood in zichzelf of het leven in Hem die aan dat kruis het leven verwierf. En gewis is menigeen langs dien weg tot den Heer gekomen, en heeft Hem gedankt voor Zijne onverdiende genade. Alleen even groot en misschien grooter is het getal dergenen die bij dat kruis zijn staande gebleven, of zich met weerzin hebben afgewend. Wie onzer weet ze niet op te noemen die óók christelijk opgevoed werden, en toch *geen* christenen zijn geworden? De trouwste liefde, de grootste zorgvuldigheid van den kant der ouders zijn niet in staat de genade Gods deelachtig te maken — de Heer kent die de Zijnen zijn, en wie zal Zijne vrijmachtige genade beoordeelen?

Maar daar is óók een weg tot den Heer, wonderbaar en verrassend, door niemand vermoed en door niemand gekend, dan door hen die daarop door den Vader zijn getrokken. Door alle tijden heen is er menigeen die door ongeloovige of onverschillige ouders werd opgevoed, en schijnbaar door alle niterlijke omstandigheden verhinderd werd een kind Gods te worden, op het onverwachtst door Gods hand aangeraakt, geleerd,

geleid en vastgehouden. Eerst in het eeuwige leven zal het blijken hoevelen door den Heer zelven, somtijds door een woord van anderen, dan weër door eene daad van Hemzelven zijn geroepen en tot Hem gekomen.

Maar ook in dit leven reeds blijkt het menigmaal dat het des Heeren welbehagen is, het leven te geven aan wien Hij wil.

»Mijne schapen hooren mijne stem, en ik ken dezelve, en zij volgen mij. En ik geef hun het eeuwige leven, en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal ze rukken uit mijne hand.»

Maar hoewel het bij den Heer mogelijk is wat ons onmogelijk toeschijnt, zoo beproeve toch een iegelijk onzer zichzelven of daar ook eene ziel is die God voor onze rekening geplaatst heeft, die de Heer wil dat wij de hand zullen reiken en Zijne liefde verkondigen. De Heer *kan* zonder onze medewerking wel tot zich trekken wie Hij wil, maar wee ons, zoo wij den wil des Heeren hebben kunnen weten, en toch onze kinderen niet voor zijn aangezigt hebben gebragt. — Wee ons, zoo wij niet iederen dag en ieder uur om ons heen zien met een oog vol zoekende liefde, of daar ook eene ziel verloren gaat, die de Heer zal eischen van onze hand. Het is onvermijdelijk dat er ergernissen komen, maar wee dengene door wien ze komen! Niemand kan de schapen rukken uit de hand des goeden Herders, maar wee dengene die het tracht te doen!

III.

Liefelijk en schoon ging de zon onder en bescheen met hare laatste stralen de bloemen op het balkon van Mevrouw FLEMMING. De vensters waren geopend, een groot gezelschap was bijeen, ter eere van de behouden terugkomst van den oudsten zoon des huizes. WILLEM FLEMMING was eenige jaren buitens lands geweest, en was nu druk bezig zich op de hoogte te laten brengen van alles wat er in zijne afwezigheid al zoo was voorgevallen. Zijne oudste zuster was kort na zijn vertrek getrouwd met Dr. LIJNDON, en op dezen zelfden dag was haar vierde kind gedoopt.

»Ik ben er heel blij om, dat ELIZE weêr een zoon heeft,» sprak eene oude vriendin der familie, »en ik hoop dat het weêr zulk een lieve jongen wordt als JOHAN was.» — »Dat is niet mogelijk, ten minste niet waarschijnlijk,» zei eene van ELIZE's zusters, »zulk een engelachtig kind als JOHAN was, is er nooit geweest, en zal ook nooit weêr komen.» — Mevrouw FLEMMING en al de dames waren het daarmede eens, zoodat WILLEM allerlei beschrijvingen hoorde van ELIZE's oudste kind, dat een jaar te voren gestorven was. »Heeft dit kind denzelfden naam gekregen?» vroeg hij. — »Ja,» antwoordde zijne moeder, »maar nog een naam er bij, — JOHAN WILLEM GIDEON — hebben ze het genoemd.» — »GIDEON? — wie heet GIDEON in onze familie?» — »Dat is juist wat wij niet begrijpen; ELIZE vertelde het van morgen aan ANNA, die geheel verbaasd er mee

thuis kwam; — zij had de reden er van niet gevraagd want er was visite. Ik weet niet hoe zij het bedenkt, niemand van onze familie of vrienden heet zoo, of het moest een oud vriend van LONDON zijn.” »Neen, dat geloof ik niet, Mama, het is maar een inval van ELIZE — zij doet wel meer dingen die niemand anders ooit in het hoofd zou krijgen.” —

WILLEM luisterde met belangstelling, men had hem wel geschreven over alles wat er gebeurde; maar zulke bijzonderheden laten zich beter bepraten; en het verwonderde hem ten hoogste, te hooren dat ELIZE soms wonderlijke invallen had. Hij had haar verlaten als een lieve, zachte, blijmoedige zuster, en teruggevonden als eene gelukkige vrouw en moeder, even vrolijk en zacht en blijmoedig als weleer; wat waren dat dan voor wonderlijke dingen die zij deed?

»Wel,” zei ANNA, »ik weet het niet, zij en haar man spreken over alles heel anders dan de meeste menschen. — Ze willen nooit Zondag 's avonds uitgaan, om de kinderen denk ik; en 's morgens tusschen zeven en acht wordt er niet opengedaan, dan moeten de meiden binnenkomen om te hooren lezen en bidden; en als de kleine MARIE kindervisite heeft, vertelt ELIZE ze niet altijd allerlei vertelseltjes, maar ook geschiedenissen uit den Bijbel — en zij doet nog veel meer, dat niemand anders doet, maar alles met zulk een onschuldig gezigt, en zij kijkt zoo vriendelijk, dat niemand haar ooit iets kwalijk neemt, zelfs al zegt zij de wonderlijkste dingen.”

»En toen de kleine JOHAN zoo plotseling gestorven

was," voegde Mevrouw FLEMMING er bij, »was zij heel kalm, lang zoo bedroefd niet als wij; zoodat het scheen alsof het niet haar kind, en nog wel zulk een bijzonder lief kind geweest was; alleen de eerste dagen was zij bijzonder stil — en toch had zij hem voeger afgodisch lief. Ik heb geen verstand van zulke vreemde karakters als ELIZE heeft, dat moet ik bekennen. Zij is altijd geheel anders geweest als mijne andere kinderen." — »Misschien," zeide een oom van ELIZE »vonden zij het niet goed dit kind precies denzelfden naam te geven, en hebben ze er daarom een bijgevoegd, maar ze hadden wel een naam uit de familie kunnen nemen." — »Of de een of andere vriend van ELIZE heeft GIDEON geheeten," hernam ANNA, »het zou onmogelijk zijn, te weten wie al niet hare vrienden zijn, iedereen kiest haar tot vertrouwde, en in haar hart schijnt plaats te zijn voor iedereen en voor alles." »Ik denk dat zij gedweept heeft met Gideon Florenz van Toussaint," zei een oude Tante, »dat heb ik in mijn jeugd ook gedaan, hij was lief genoeg om een kind naar te noemen."

WILLEM's nieuwsgierigheid was nu zoozeer opgewekt, dat hij besloot zelf dadelijk zijne zuster te gaan vragen waarom zij dien naam gekozen had. »Zult gij het ons dan ook vertellen?" vroeg ANNA. Maar dat wilde hij niet beloven.

De zon was intusschen ondergegaan en in het zachte droomerige licht der maan zat Mevrouw LINDON op de kanapé, verzonken in gedachten. De kinderen waren

naar bed en haar man was een boek gaan halen. Zij zag er natuurlijk wel wat ouder uit dan tien jaren geleden, maar zij had nog hetzelfde blijmoedige, ernstige voorkomen van weleer, dat men het best aanduidt met den naam van liefelijkheid. Zooals zij daar zat, of liever half lag, te kijken naar de door de maan verlichte wolken, scheen zij met zichzelve en met de geheele wereld in het reine te zijn. Waarover zij peinsde zou moeilijk zijn te zeggen, waarschijnlijk wist zij het zelve niet — daar zijn oogenblikken, waarin men slechts de buitenwereld als het ware op zich laat werken, zooals zij is, schoon en heerlijk en welluidend zelfs in de stilte van den avond.

Te midden van die liefelijke rust hoorde zij plotseling de stem van haar broeder vragen: »Maar ELIZE, zeg mij toch eens, waarom gij uw kind GIDEON genoemd hebt?»

ELIZE schrikte van zijn onverwacht binnenkomen, en begreep niet, hoe hij haar zoo met die vraag kwam overvallen. Hij vertelde haar dat hij het zoo vreemd vond, en dat niemand de reden wist — »gij wilt mij immers wel zeggen waarom gij het gedaan hebt,» — vroeg hij, — »hebt gij misschien een vriend gehad die zoo heette?»

»Ja, ik heb een vriend gehad die Gideon heette,» antwoordde zij, en keek hem aan met eene zonderlinge, weemoedige uitdrukking in hare vriendelijke, ernstige oogen. »Mijn vriend Gideon heeft mij het eerst den weg gewezen tot vrede en geluk, en daarom heb ik altijd eene groote voorliefde voor hem gehad.

Als gij wilt luisteren, wil ik u gaarne een blik in mijn innerlijk leven laten slaan; of gij mij begrijpen zult, weet ik niet."

WILLEM ging tegenover haar zitten en hoorde haar met gespannen verwachting aan.

»Herinnert ge u duidelijk de dagen onzer kindschheid? De leerkamer en Jufvrouw LENT en de vervelende lessen van allerlei meesters? Mama kwam nu en dan eens naar ons kijken, maar bemoeide zich overigens weinig met ons, en papa kregen wij nog minder te zien. Ik kan mij nog duidelijk herinneren, welk een bijzonderheid het was, toen papa eens in de leerkamer kwam, om mij te zeggen, dat ik nu oud genoeg was om op de catechisatie bij Ds. G. te komen, en voortaan donderdags om de veertien dagen daarheen zou gaan. Ik was er blij om, want het scheen mij aardig toe met zooveel meisjes daar bijeen te zijn. Maar waarom men daarheen moest gaan, en wat men er deed, daaromtrent waren mijne denkbeelden zeer verward en onduidelijk. En als ik er iemand naar vroeg, werd ik of uitgelagchen om mijne onwetendheid, of afgescheept met een: »dat zult gij wel zien als gij ouder zijt, leer nu maar vlijtig wat gij leeren moet." — Hebt gij niet dergelijke herinneringen van de catechisatie?"

»Ja," antwoordde WILLEM, — »ik weet wel dat ik er mij niet veel om bekommerd heb wat het betekende — ik vond het heel vervelend en een nutteloos tijdverdoen, zoodat ik bitter weinig moeite deed om er iets voor te leeren, en meestal was de dominé

tevreden met mijne verontschuldigen wegens mijne talrijke lessen. Ik begrijp ook nog niet, waartoe het dient, kinderen te plagen met dingen die ze niet begrijpen, men vergeet toch alles weêr en heeft er later niets aan."

»O, WILLEM! zeg dat niet, het is ongelukkig genoeg dat wij — maar ik wil nu niet meer spreken van wat onze ouders verzuimd hebben, dat ligt niet op onzen weg. — Hoe langer ik op de catechisatie ging; hoe meer het mij hinderde, dat er sommige meisjes waren die allerlei dingen wisten, waarvan ik nooit gehoord had. Ik begreep daarvan de oorzaak niet. Ik zocht thuis alle mogelijk prenten en boekjes op, waarin maar iets te lezen stond van Mozes of Petrus of Maria, — gij hebt er mij dikwijls meê geplaagd — maar dat was alles zoo kort en onvolledig. De oude baker gaf mij eens een boekje present met bijbelsche geschiedenissen, maar alleen uit het nieuwe Testament. — De dominé liet ons tegen de volgende keer dikwijls een opstel maken over hetgeen hij vertelde — maar meestal verstond ik daar niets van, want als eene der jongsten zat ik op de achterste bank, en hij sprak zacht. Zoo gebeurde het eens dat wij een opstel moesten maken over Gideon. Zooals gewoonlijk zag ik er geen kans toe, en alle pogingen die ik aanwendde, om iets over hem te weten te komen, waren vruchteloos, totdat eene invallende gedachte, of liever zooals ik later heb leeren inzien, de genadige besturing van God, mij bij de grootmoeder van onze meid, de oude MARTHA bragt.

En van dat oogenblik af heb ik nooit weér te vergeefs gezocht naar raad en onderrichting. De oude MARTHA heeft mij de geschiedenis van Gideon verteld, en het was of zich een nieuwe wereld voor mij opende. Eerst overweldigde mij de eenvoudige heerlijkheid van het verhaal, maar al spoedig voelde ik dat het waar moest zijn, — dat er een God is in den hemel die Heer is over de menschen op aarde, en magtig om te doen wat Hem behaagt, en dat men in afhankelijkheid van Hem, verder komt dan in eigen kracht. Toen voelde ik dat alles slechts onbestemd, zooals de oude MARTHA het mij vertelde, maar later heb ik menigmaal aan dat eerste verhaal teruggedacht, en aan menig ander bovendien. Zij gaf mij een Bijbeltje want ik had slechts een nieuw Testament. Dat Bijbeltje is mij een groote schat geweest, en nog steeds is het mij boven alles dierbaar. Ik heb er in gelezen, en onderzocht, en bevonden dat er een doel is voor ons leven, hooger en heerlijker dan ik ooit had gedroomd. Ik heb daarin een heilig, genadig God gevonden, die zichzelf voor ons heeft overgegeven in den dood, en die Zijne kracht en Zijn' Geest wil schenken om niet, aan ieder die het leven zoekt buiten zichzelf, en alleen in Hem. Ik heb even als Jacob tot mijzelf gezegd: »ik wil beproeven of deze dingen alzoo zijn, of het werkelijk zoo is, dat de Heer mij wil helpen en tot mij spreken in mijn hart" — en het is waar geweest, Hij heeft het gedaan. — Ik heb Hem beschouwd als mijn grootsten vriend, den Eenige die in staat is, mij in alles

te helpen, omdat Hij de Eenige is die alles weet en aller harten kent, en Hij heeft mij geantwoord en op allerlei wijzen mij helder en zeker aangewezen wat Zijn wil was. Evenwel heb ik soms nog getwijfeld of ik later werkelijk in staat zou zijn, aan Hem vast te houden, want mijne omgeving sprak zoo luide van geheel andere dingen. Toen ik belijdenis zou doen, dacht ik somtijds of het niet voorzigtiger zou zijn, het nog wat uit te stellen, omdat ik mij misschien zou laten verleiden tot ontrouw aan den Heer, en geen kracht zou hebben om de wereld en de menigvuldige afleidingen daarin weêrstand te bieden en te overwinnen. Maar toen ik de geschiedenis van Gideon nog eens overlas, troffen mij, als las ik ze voor het eerst, die aanmoedigende woorden van den Heer: »Ga heen, in deze uwe kracht, — heb Ik u niet gezonden?» Het was of de Heer zelf tot mij zeide: »Ik roep u tot Mij en eisch van u, dat gij Mijnen naam belijdt onder de menschen, en aan Mij trouw en gehoorzaamheid beloofd voor eeuwig, — ben Ik niet magtig u te geven wat gij behoeft? Mijn arm is niet verkort, ik ben gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde — zou ik u roepen tot mijn dienst en u niet helpen, zou ik u uitzenden in de wereld om van Mij te getuigen, en u niet overvloediglijk schenken de kracht en de wijsheid die gij daartoe zult noodig hebben? Zie, gij hebt het reeds beproefd Mij te volgen en te leven naar Mijn wil, heeft u ook iets ontbroken?» — En ik zeide: »Niets, Heere.» — Toen heb ik bekend en geloofd dat

Hij getrouw is en almachtig; dat niet ons geloof, maar Hij, in wien wij gelooven, onze zaligheid verzekert; dat wij Hem liefhebben, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad, dat niet onze liefde, maar de Zijne, Zijne kracht en Zijne hand ons meer dan overwinnaars zal maken. En Hij heeft mij niet teleurgesteld. Hij is mijn vriend, mijn trouwe Helper en Raadsman geweest; ik heb al mijne wenschen en al mijn doen en laten aan Zijn oordeel onderworpen, en Hij heeft nooit nagelaten mij te antwoorden en Zijn wil kenbaar te maken. — Toen ons oudste kind geboren was, werd het naar papa, JOHAN WILLEM genoemd, en toen het doopformulier mij zoo duidelijk de verplichting en verantwoordelijkheid der ouders aanwees, beloofde ik den Heer in mijn hart, zooveel in mij was, te zullen zorgen dat dit kind opgroeide tot eer van God, en in dat opzigt het tegendeel werd van den grootvader wiens naam het ontving; wij kregen later twee meisjes, maar JOHAN was en bleef mijn lieveling, mijn trots, bijna mijn afgod, op hem was al mijn hoop voor de toekomst gevestigd. Wij konden met groot genot ons verdiepen in plannen voor zijn toekomstige loopbaan — hij zou knap en geleerd worden, want dat hij daartoe aanleg had, bleek weldra duidelijk; maar alleen, om des te beter en te uitgebreider werkzaam te kunnen zijn in den wijngaard des Heeren, en een zegen voor velen te worden. Ook in dat opzigt scheen onze verwachting niet ongegrond. Reeds zeer vroeg openbaarde zich bij hem eene groote begeerte naar God-

delijke dingen. — En hij was zoo lief, zoo engelachtig lief, ieder die hem gekend heeft, zal u hetzelfde zeggen, want iedereen hield van hem en bewonderde hem.

Toen hij bijna zeven jaar was, stierf de oude MARTHA. Zij was mij steeds eene trouwe vriendin gebleven, bij wie ik menig uur in vreedzame kalmte doorbragt. Toen zij haar naderend einde voorzag liet ze mij roepen om afscheid te nemen. Ik nam JOHAN met mij, want mijne kinderen deelden in hare trouwe genegenheid voor mij — ik wenschte in hem het verlangen naar den Hemel op te wekken en te versterken, en hoe kon dat beter geschieden dan door het zien heengaan van deze trouwe dienstmaagd des Heeren? Zij vroeg of ik haar nog iets uit den Bijbel wilde voorlezen — wat ik maar wilde — en zonder aarzelen begon ik de geschiedenis van Gideon; het scheen mij zoo gepast dat het laatste wat wij in dit leven te zamen lazen, hetzelfde zou zijn wat mij het eerst tot haar gebragt had. Van al de geschiedenissen uit den Bijbel had mij die van Gideon altijd het meest aangetrokken, omdat het de eerste was, waarin God tot mijne ziel gesproken had. En toen ik nu, na alles wat er sedert dien eersten keer gebeurd was, hetzelfde eenvoudige verhaal voor haar las, was het of mijn eigen leven daar voor mij lag. Eerst de roepstem des Heeren, en mijn aanvankelijk geloof en daarop volgende twijfelmoedigheid, even als Gideon een teeken begeerende van den Heer; Zijne groote lankmoedigheid, die als ik beschaamd stond over zijne nederbuigende goedheid, tot mij even

als tot Gideon zeide: »Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven" — en mijne dagelijksche ondervinding dat in den Heer werkelijk alleen vrede is. Had ik niet, even als Gideon zijn altaar in den nacht bouwde, uit vrees voor Zijns vaders huis, ook het altaar in mijn hart in stilte opgericht, zonder dat iemand het vermoedde, en de oorzaak van mijn geluk en vrede verborgen gehouden voor de oogen der menschen? En had niet de Heer mij zoowel als Gideon, toen de vijand naderkwam en het leven met al zijne verleidingen en verzoekingén vóór mij stond, door Zijnen Geest mij de genade gegeven om die vijanden onder de oogen te zien en in Zijne kracht mij toegerust tot den strijd? Had niet mijn hart, even als Gideon, zelfs toen nog op nieuw een teeken gevraagd van den Heer, die weet wat maaksel wij zijn, ons telkens en op nieuw in Zijn Avondmaal een onderpand geeft van Zijne onwankelbare trouw? — En nu, wat bleef mij nu nog over? Waarom zou ik nu nog twijfelen of vreezen? Even als Gideon was ik bezig allen die mij omringden aan te gorden tot de dienst des Heeren — mijn echtgenoot hielp mij trouw om onze kinderen tot Hem te brengen, mijn zoon zou eens onze grootsche verwachtingen verwezenlijken, en overtrof reeds nu, als kind, onze stoutste wenschen; hoeveel zou de Heer niet door hem kunnen doen! — Al deze en soortgelijke gedachten kwamen op in mijne ziel, terwijl ik langzaam de bekende woorden las en daardoor lette ik niet op de onde grootmoeder, maar toen ik het eerste vers

van het zevende hoofdstuk gelezen had, stootte JOHAN mij aan en wees op haar. Ik zag hoe hare oogen iets wilden zeggen, wat haar mond niet meer kon uitspreken, een oogenblik nog, en juist toen hare kleindochter binnentrad was zij ingegaan in de eeuwige rust. Zij werd betreurd en gemist door velen, want haar hart had plaats voor ieders leed en deelde in ieders vreugde — velen met mij dankten den Heer die ons haar zoolang had laten behouden, maar zeker had niemand haar meerder lief dan ik.

Kort daarop was het JOHAN'S zevende verjaardag. Dien dag zal ik nooit vergeten. Het was in het begin van den zomer, en de heldere blaauwe lucht, het frissche groen, dat liefelijke in de natuur dat later in den zomer niet wederkeert — de gedachte aan eene toekomst zoo vol licht en zegen die ouvermijdelijk op het gelukkige heden moest volgen, dat alles staat onuitwischaar in mijn hart gedrukt. Want terwijl wij ons voor de honderdste maal verdiepten in onze plannen voor de toekomst van het gezonde, vrolijke, jarige kind, dat met zijn zusje speelde, behaagde het den Heer, al onze plannen, hoewel ze tot Zijne eer gevormd waren, te verijdelen, — JOHAN kreeg op eens eene hevige ziekte en werd ons dienzelfden dag ontnomen.

Kunt gij u voorstellen hoe dat als een verpletterende slag ons trof? Hoe wij eerst verstomd waren door den plotselingen overgang van onvermengd geluk tot grenzeloze droefheid — hoe wij — ik vooral; in het eerst niet konden begrijpen dat het werkelijk waar was?

Mijn man was kalmer en spoediger in staat zich neder te buigen voor de hand des Allerhoogsten, maar ik — ja, ik wist wel dat de Heer die gegeven heeft en neemt, heilig en goed is in al zijn doen — ik wist wel dat onze kinderen Hem toebehooren, maar dat mijn lieveling, mijn oudste kind, mij zóó plotseling zou ontnomen worden, dat was nooit in mij opgekomen. De heldere zonneshijn waarmee de dag begon, was eensklaps in een zwarte duisternis verkeerd, waarin ik rondtastte en geen licht vond. Want ik had immers dat kind als uit des Heeren hand aangenomen, en was zoo ijverig bezig het op te voeden in de vreeze des Heeren — door hem zou God zooveel kunnen doen, — in het bezit van zulk een kind, meende ik eerst recht van ganscher harte te kunnen toonen, hoezeer ik den Heer liefhad en wenschte te dienen. Dat kind, zoo vroeg reeds heerlijk ontwikkeld en veel belovend, was mij juist het grootste bewijs dat de Heer met ons was, — ik was immers niet ondankbaar voor die gift van God, en had mijn zoon geheel en al Hem toegewijd, even als de moeder van Samuël gedaan had. Waarom moest dan op eens aan als onze schoone droomen den bodem worden ingeslagen? waarom moest juist *dat* kind mij worden ontrukkt, dat ik beschouwde als het grootste geschenk van God, en meest geschikt om zijn naam te verheerlijken hier beneden?

Vermoeid van al die treurige, donkere gedachten, die het mij bijna onmogelijk maakten te blijven vasthouden aan Gods liefde, viel ik op mijn stoel in slaap. Ik

droomde van mijn kleinen JOHAN, zooals hij mij nadenkend aankeek bij het sterfbed der oude MARTHA. Zij leefde nog, en hare oogen hadden dezelfde uitdrukking, die ze hadden toen zij stierf, alsof ze iets wilde zeggen maar niet kon. Het was mij alsof ik juist het eerste vers van Rigteren 7 gelezen had, en ophield omdat JOHAN mij aanstootte, — maar plotseling rigtte de oude vrouw zich op, wees met den vinger naar den Bijbel en sprak duidelijk en plegtig: »Het tweede vers is ook nog voor u." — Toen viel zij achterover en was niet meer.

Ik ontwaakte en haaste mij, in mijn Bijbeltje het zevende hoofdstuk op te zoeken, waar ik met diepe ontroering las, wat ik wel honderdmaal gelezen, maar nooit recht begrepen had: »En de Heere zeide tot Gideon: »Des volks is te veel dat met u is, dan dat ik de Midianiten in hunne hand zou geven, opdat zich Israël niet tegen mij beroeme, zeggende: mijne hand heeft mij verlost."»

Toen, in de stilte van den nacht, ging er in mijne ziel een helder licht op, alsof de Heer zelf mij nu op eens deed gevoelen, wat Hij bedoelde met die woorden tot Gideon, Zijn' getrouwen dienstknecht, — wat Hij bedoelt met hetgeen Hij spreekt tot al Zijne kinderen, als Hij tot hen zegt op duizend verschillende wijzen: »Des volks is te veel dat met u is. — Mijne genade moet u genoeg zijn!" — Het was of Hijzelf mij nu helder en duidelijk deed begrijpen wat ik vroeger nooit begrepen had, dat de Heer het somtijds noodig

oordeelt, Zijnen kinderen te ontnemen juist wat hun het dierbaarst is, wat zij meenen dat hen welbehagelijk zal maken in de oogen des Heeren, even als Hij het noodig keurde Gideon's leger kleiner te maken, — opdat zich Israël niet tegen mij beroeme, zeggende: mijne hand heeft mij verlost.” — Ik voelde toen levendig hoe het mogelijk was, dat Gideon, die toch den Heer gehoord had, en ging strijden in Zijne kracht en tot Zijn eer, en dus voorzeker een getrouw dienst-knecht des Heeren was, toch nog gevaar liep bij de overwinning niet *al* de eer aan God te geven. Want ik wist nu bij ervaring, dat men van ganscher harte zich kan overgeven aan den Heer in het gevoel van eigen zwakheid, en toch nog in de diepte des harten een bijna onmerkbaar gevoel blijven koesteren, dat toch ook iets wil doen, om daardoor den Heer te helpen, en dat zoo ligt kon aangroeijen tot hoogmoed en zelfgenoegzaamheid met een schijn van nederigheid overkleed, indien niet de Heer zelf dat voorzag en voorkwam. Want de Heer kastijdt de kinderen die Hij lief heeft, om hen te leeren, dat hier op aarde in het hart geen plaats moet zijn voor ongestoord geluk; omdat als alles rondom ons zonnschijn en voorspoed is, ook de meest getrouwe kinderen Gods gevaar loopen ontrouw te worden. Eerst nu gaf de Heer mij te verstaan, dat Zijne trouw zoo oneindig en uitgestrekt is, dat Hij niet alleen onze ontrouw wil vergeven, maar Zijne eindelooze barmhartigheid vooral daarin toont, dat Hij ons wil verhinderen ontrouw te worden.

Ik zag de hand die Hij uitstreekte om mij vast te houden en greep ze dankbaar aan. — Toen mijn man binnenkwam, deelde ik hem al mijne gedachten en de woorden der oude grootmoeder in mijn droom, mede, en wij trachtten te zamen onzen getrouwen God en Vader te danken dat Hij ons dierbaar kind tot zich had genomen, dat wij bijna tot onzen afgod gemaakt hadden. En toen het ons nog niet mogelijk was, dankbaar te zijn, voor de kastijding die tegenwoordig was, en geene zaak van vreugde maar van droefheid scheen, toen vonden wij alleen troost in de zekerheid, dat God meerder is dan het hart, dat ons veroordeelt, dat Hij alie dingen weet, en zich ontfermen zal als Hij bedroefd heeft, naar de grootheid Zijner goedertierenheden. En toen die eerste vreeselijke nacht voorbij was, en op den nieuwen dag de zon zoo geheel anders scheen, en alles zoo veranderd was voor ons oog, toen was er ook in die bittere droefheid troost en vrede in den Heer voor ons hart. Mijne moeder en zuster konden er zich geen denkbeeld van maken, dat ik zoo kalm en gelaten kon zijn, en beschuldigden mij bijna van ongevoeligheid en dweeperij, alsof ik het kind niet lief had en betreurde!

Ik had nog twee kinderen over; en eerst nu ik mijn lieveling miste, voelde ik regt duidelijk wat ik vroeger voor mijzelve trachtte te verbergen, dat ik hem veel meer had lief gehad. Terwijl ik God bad om vergeving daarvoor, dankte ik Hem dat Hij mij in staat stelde mijn verzuim eenigzins te herstellen.

En nu, eenige weken geleden, schonk God ons op nieuw een zoon. Mijne moeder en zusters en andere menschen vroegen mij, of hij weêr denzelfden naam zou dragen — en bepraatten onder elkander dat het toch onmogelijk zulk een wonderschoon, lief kind kon worden als JOHAN geweest was. Evenwel, men kon niet weten, zei mama, dezelfde naam kon er misschien eenig goed aan doen.

Maar LIJNDON en ik zagen elkander aan, en toen wij alleen waren, en zamen den Heer dankten voor Zijne onuitsprekelijke genade, wisten wij beiden dat het voor ons en voor het kind alles wèl zou zijn wat de Heer deed — alleen smeekten wij God om dit ééne — dat zijn naam mogt geschreven staan in het Boek des Levens.

Toen hebben wij ons kind Gideon genoemd.

Bij de Drukkers en Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, zijn
verkrijgbaar de volgende Kleine Stakjes

	Cents.		Cents.
1. Peter Lobeck	15	38. Sterfgevallen van zeven be- keerde heidenen.....	10
2. De welbestede stuiwer.....	10	39. Levensloop van C.I. Töpfer	07½
3. De wever uit Welsh	07½	40. Eenige bijzonderheden uit het leven van Morrison....	15
4. De kleine bewoner van het Auvergnésche Gebergte....	10	41. Lydia S.....	07½
5. Arme Sara.....	04	42. Hugo Bourne.....	07½
6. De jonge Hutbewoonster... 22½		43. De christelijke viering van den Zondag	05
7. Opwekking te Elberfeld... 05		44. Henri Obookiah.....	10
8. De Iersche boer.....	10	45. De zendingen in Groenl..	15
9. Elisabeth Cunningham....	15	46. Het bezoek bij een kranke.	15
10. John Robins, de matroos... 10		47. Brieven van een' leeraar ..	15
11. Uitbreiding der Parabel ... 10		48. Polycarpus	10
12. Kolonel Jacob Gardiner.... 15½		49. Als God werkt, wie zal dan keeren?.....	15
13. De Stroopers-dochter.....	10	50. De Soldaten-dochter.....	10
14. De Bode met goede tijding . 15		51. Het gelukkige sterf bed... 10	
15. Jansje Allan	15	52. De weg en het middel 15	
16. Zonderlinge tusshenkomst der Voorzienigheid.....	07	53. De gast zonder brulloftskl. 07½	
17. Levensber. van Amelia Gale 07½		54. Treffend voorbeeld	07½
18. Sara Hill.....	12½	55. Levensschets v. Blumhardt 15	
19. De geschied. van Mary Smith 12½		56. Hadara.....	04
20. De Dorps-predikant	10	57. De oude geneesheer.....	10
21. De waarheid van het Evang. 10		58. De roepstem des Heeren 15	
22. Kracht des geloofs	10	59. Anna Walsh	07½
23. Herman de houthakker.... 12½		60. Eerste zend. te St. Thomas 15	
24. Laatste uren v. John Cowper 10		61. Thirza.....	20
25. Het einde van den tijd.... 10		62. Vroege godsvrucht	07½
26. Wat God bewaart, is wel bewaard.	15	63. De Russische kleermaker. 07½	
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen?.....	10	64. Kermerk. v. een kind Gods 07½	
28. De weërhaan van het kasteel 12½		65. Overtuiging verwaarloosd. 12½	
29. Eben-Haëzer in Latakko... 10		66. Woord aan jonge moeders. 07½	
30. Indiaansche bekeerlingen .. 10		67. De onbekende zending.. 04	
31. De Christen-feesten.....	05	68. Mevrouw Rumpff.....	10
32. Verhaal van 2 predikers... 07½		69. Opmerkelijke leiding Gods 07	
33. De tijd en de eeuwigheid . 10		70. Een nieuw traktaatje.... 10	
34. Kort en heilzaam bericht ... 10		71. De vrome landman.....	07½
35. Johan Coenraad Ter Linden 07½		72. Ged. over de eeuwigheid.. 07½	
36. Een beroep op het hart.... 12½		73. Maria	10
37. De landman in den Elzas... 10		74. William	07½

	Cents.		Cents.
75. De Christen in het gasthuis	03	117. De Christen-vrouwen der Apostolische eeuw	06
76. Lord Teignmouth	10	118. Christina en Esther	06
77. Leven van Schwartz	08	120. De verhoogde Heer	05
78. Wie zoekt die vindt	05	121. De zegenrijke vrucht van een rijksdaalder	09
79. Levensb. van een' soldaat	05	122. Opw. tot h. werk der zend.	06
80. Pacalsdorp	07½	123. De Baron Dhijhern	07½
81. Onnoodige zorgen	04	124. Een woord tot aanbeveling der zendingszaak	07½
82. Zachéüs	08	125. De toekomstige wereld	05
83. De twee bureu	10	126. Iets uit het leven eener zendelingsvrouw. 2e brief	07
84. Bekkering v. A. H. Franke	04	127. Eene uit duizend	06
85. Blandina	07½	128. Eene Martelaarsgeschied.	05
86. Bede van een grijsnaard	07½	129. Een Rabbi die rust zoekt bij Christus	05
87. Het huisgez. te Haeterdale	15	130. De Christin geroepen tot deeln. aan de zendingzaak	05
88. Inwendig Christend om onder Hottentotten	05	131. Zoeken en vinden	10
89. Aärons dood	15	132. De onfeilbare gids	10
90. Het Paaschfeest	10	133. Wien te hooren?	07½
91. Leven van Chrysostomus	07½	134. Eene zwaar beproefde geloofsheldin	07½
92. Het geheimzinnige in den Christen	05	135. Marianne, de Bijbelverspreidster van St. Giles	10
93. Jacob Wilson	15	136. De dochter v. d. Landman	12½
94. De eerste kerkgang	10	137. De hoop des christens	07½
95. Wanneer ben ik, enz.	06	138. Het leven van v. d. Kemp	05
96. Overeenk. Christel. Gods.	05	139. Kunt gij altijd van Jezus zwijgen	06
97. Zendingsgave	15	140. Het werk v. kleine Jessie	07½
98. De zwarte knecht	10	141. Liefde voor liefde	05
99. Waarschuw. tegen valsche overleggingen	10	142. Heilig leven, zalig storf.	07½
100. De bedelaar	05	143. Een sterfb. in den vreemde	07½
101. Samuel Mills	05	144. Iets uit het leven eener zendelingsvrouw. 3e brief	05
102. Triomfboog van Titus	06	145. Iets uit het leven eener zendelingsvrouw. 4e brief	05
103. Zijt gij gelukkig?	07½	146. Levensgesch. van eenen Ierschen knasp.	07½
104. Uit- en inwendige zending	05	147. De Thermometer	05
105. De twee erfenissen	05	148. Toespraak	05
106. De waarde van het gebed	07½	149. Eene nitt. helpster d. zend.	05
107. Samuel Crowther	07½	150. Niet verre	06
108. Catharina Philips	07½	151. Wat een reisverhaal uitwerken kan	05
109. Goodluck Day	07½	152. Het «Onze Vader»	05
110. De toestand der heid. vrouw	07½	153. Een Israel. tot Chr. gebracht	7½
111. Middel om rijk te worden	04		
112. Eene oude beproefde raad	12½		
113. Verband ijver voor de zend.	07		
114. Ra-Poor-Negro	05		
115. De zendel. onder de heid.	05½		
116. Iets uit het leven eener zendelingsvrouw. 1e brief	05		